

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

IV. De Locis, Sacrae Asyliæ privilegiô gaudentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

fam ipsis sacram Asylia & hanc concernentia Jura non minuet aut restringet.

Alterum; quia ex legislatorum mente Asylia ista non eos tantum, qui casu, sed eos etiam, qui culpa dolove deliquissent, aliquando defendi, planum reddunt Jura, quibus ea est constituta.

Postremum; quia, ut jam dictum, Immunitas non tam privatus delinquentium, quam Ecclesiarum & Religionis Christianae publicus est favor, per *canon. & l. citr.* cum ex ea proveniens Divinitatis cultus, reverentia Ecclesiarum & Christianae Religionis aestimatio publice plus profit, quam obesse queat, poena criminis Ordinariae (quod conjugum, liberorum, hospitem, familiarium gratia, aut cognatorum supplicantium precibus non raro tribuitur) aliquando subtrahi nocentem.

ARTICULUS IV.

De Locis sacrâ Asylia gaudentibus.

SUMMARIUM.

45. Immunitate gaudent loca Sacra & Religiosa, ut sunt
46. I. Ecclesia consecrata:
47. Imò necdum consecrata,
48. Et necdum perfectè constructa.
49. II. Monasteria & domus Regularium:
50. Ecclesia Sc. nomen, cum de Pollutione Sc. strictè,
51. Cum de Immunitate agitur, latè sumendum est;
52. Ut totum ejus adificium seu fabricam:
53. Portam, scalam & coetum,
54. Hortos, areas, domos familiarium

Sc. comprehendat.

55. Asylia jure non gaudent Monasteriorum domus separata,
56. Nec templi sive parvis parva exterior.
57. Eò tamen gaudet Ecclesia interdicta.
58. Et diruta, si sies sit reedificativa.
59. III. Camiteria conigua Ecclesiis,
60. Et ab his etiam separata.
61. IV. Oratoria, publicà & Episcopali;
62. Non privatâ auctoritate constructa.
63. V. Hospitalia eadem Episcopi auctoritate erecta.
64. VI. Venerabile Sacramentum charitatis.
65. Non tamen, postquam sumpta est Fidelis.
66. Immunitate non gaudet Oleum sacrum.
67. VII. Secundùm aliquos etiam gaudet Ara Portarum.
68. Verius Immunitatis privilegium est.
69. VIII. & S. Cruci extra Ecclesiam erecta denegatur.
70. IX. Immunitate gaudet Palatium Episcopi,
71. Etiam ab Ecclesia separatum.
72. X. Eandem aliqui Cardinalium palatium,
73. XI. Et rubro Galero adstrunt.
74. XII. Uti & statuis ac palatium Regum Sc.

Regula generalis est, Asylia jure gaudere quavis loca Sacra & Religiosa, sive ad cultum Dei & SS. Venerationem, ad Missae sacrificia aliisque officia Divina per Consecrationem: & Religiosa ad eundem cultum venerationemque ad Pietatis & Misericordiae opera exte-

enda Episcopali aliave Ecclesiastica auctoritate deputata, ut colligitur ex constitutione Gregorii XIV. reorum ad ea confugientium extractionem violentam Jure vetitam, tertio exprimentis. Cujus Regula vigore Aylly jus competit

45. Primò omnibus Ecclesiis & Sacellis, solenni Missæ celebratione aliisque ritibus Ecclesiasticis ad publicam Sacrificii celebrationem & Sacramentorum usum atque administrationem ab Episcopo Deo consecratis: imò etiam nondum consecratis, in quibus Divina mysteria sunt celebrata, c. *Ecclesia 9.* quò textu Gregorius IX. Episcopo Astoriensi rescribens, *ecclesia*, inquit, *in qua Divina mysteria celebrantur, licet nondum extiterit consecrata, nullo Jure privilegium immunitatis admittit; quia obsequiis divinis dedicata nullius est temerariis ausibus profananda.* Ubi

Dubium est, an Ecclesia non consecrata immunitate gaudeat, si in ea divina mysteria celebrata nondum sint. Quod cum Glossa in c. *cit. V. Celebrantur*, negant in c. *cit.* Ant. de Butrio n. 3. & Decianus *Tract. Criminal. Lib. 6. cap. 24. n. 24.* arg. à contrario ductò ex verbis, *In qua divina mysteria celebrantur*: quibus accedit mandatum Clementis IV. extractores capellæ nondum consecratae perinde ac si consecrata fuisset, excommunicatos denunciari præcipiens; quòd in illa jam celebrata sint Divina, ut refert Hostiensis, in c. *V. celebrantur cit.* Unde eòdem argumentò à contrario infertur, Immunitatis & similibus privilegiis Ecclesias non gaudere, si in ipsis Divina mysteria nondum celebrantur.

Imò, teste Covarruvia, *Lib. 2. Var. cap. 20. n. 4.* & Tuscho *Practic. V. Ecclesia, concl. 9. n. 19.* non desunt, qui Aylly jus non concedant, & plurium locorum praxi concedi negent, *in ea SS. Eu-*

charistia Sacramentum non aservetur,

47. Sed, quidquid sit de hac praxi, de qua alicubi existente, aut saltem post Constitutionem Gregorii XIV. vigente, alii nihil sciunt, spectatò Jure, verius est, Ecclesiam, postquam divinis est deputata, hòc privilegiò gaudere; etiam si in ea actus non celebrentur divina, neque SS. Eucharistia aservetur, ut cum eodem Hostiensis c. *cit. pr.* & Covarruvia *cit. n. 4.* & aliis, consuetudinem pro se etiam allegantibus, tradunt Farinae. *Append. cap. 17. n. 254. Sn. 258.* Fagnan. in c. *Ecclesia cit. n. 9.* & Del bene de *Immunit. cap. 16. dub. 9. n. 7.* Ratio est; quia causa illis concessæ Immunitatis non est continua Sacramentalis præsentia SS. Corporis & sanguinis Christi, vel Divinorum mysteriorum celebratio actualis: sed; quia Auctoritate Episcopi, primum lapidem ibi ponentis & designtis Crucem, constructa vel saltem construi cæpta, atque divinis obsequiis dedicata, sive ad ea destinata est, ut patet ex textu c. *Ecclesia cit. S. arg. c. Ad hac q. de Relig. domib.* ubi hospitale solà Episcopi destinatione ad pios usus dicitur effici locus Religiosus. Confirmatur; quia talis Ecclesia casu, quò polluitur, indiget reconciliatione, c. *fin. de Eccles. consec.* Unde, eam locum sacrum esse & sacri loci privilegiis gaudere, cum Glossa in c. *cit. V. Consecrata* infert Haunold. *Tom. 6. tract. 1. n. 146.*

Neque vis est argumenti ab & in contrarium desumpti ex verbis, *In qua Divina mysteria celebrantur*; quia exaudienda non sunt de celebratione actuali: sed, quòd in ea celebrari possint, sive Ecclesia apta sit ad celebrationem ob jam factam ab Episcopo deputationem: quam potius, quam actualem celebrationem spectandam, constat ex dictis & in c. *Ecclesia cit.* notant Hostiensis, *V. Celebrantur* Panormit. *n. 5.* & Fagnanus *n. 8.* Unde

A a a a a ;

infer-

48. Inferitur Immunitate gaudere Ecclesiam, etsi nondum perfectè sit constructa; quia, ex quo ab Episcopo primus lapis positus, & locò Altaris atque atrii designatò defixa Crux est, jam evasit locus divinis obsequiis dicatus, & ad profanos usus redire non debet, *arg. can. Nulli liceat 12. q. 2. & Adhac cit. Panormit. in c. Ecclesie cit. n. 5. & Farinac. Append. cap. 17. n. 261.*
49. Secundò, Asyli jus competit Monasteriis, Conventibus, & Collegiis Regularium, ut patet ex Constitutione Gregoriana ibi, *Super abducendis vel extrahendis ab Ecclesiis, Monasteriis, Sacellis, domibus Regularibus & Secularibus &c.* cum sint loca Divinis obsequiis deputata: propter quam potissimùm causam Ecclesiis nondum consecratis immunitas adstruitur *c. Ecclesie cit. Ubi*
50. Dubium est de acceptione nominum Ecclesie & Monasterii; hujus enim & illius nomina aliqui accipienda existimant strictè; ut solum corpus ejus interius, sive spatium inter laterales parietes à pavimento usque ad fornicem vel tabulatum; & ab eo, qui est post aram summam usque ad parietem huic oppositum, includat. Ratio esse potest; quòd Ecclesie nomen ita accipitur, quando agitur de ejus violatione, ut dictum *Tit. 40. n. 43.*
51. Sed, cum agitur de immunitate, Ecclesie (& Monasterii) nomen accipiendum latè, prout non solum ejus corpus & spatium sive ambitum templi interiorem, sed totam ejus fabricam eique exterius conjuncta & ad id spectantia ædificia omnia complectitur, clarè expressum est Jure utroque: *Civili quidem l. 3. C. de His, qui confug. ad Eccles. quâ relati Imp. Theodos. & Valentin. rescripti tenor est, Rateant summi Dei templa rimentibus, nec sola altaria & Oratorium &c. Sed quidquid fuerit interiaccens sive in cellulis*
- sive in domibus, hortulis, balneis, adhiat, que portibus confugas interioris templi vice tueatur &c. Imperiali Rescripto consonat Decretum Clotarii ad Legem Salicam l. 13. Nullus latronem vel quolibet culpabilem de atrio Ecclesie extrahere presumat. Canonico verò can. de confusivimus. 17. q. 4. ibi, Ab Ecclesia atrium &c. eos abstrahere non liceat, & can. Si quis contumax 20. q. cit. ibi, Si quis fugitivum de atrio Ecclesie vel de portibus quolibet modò adhaerentibus per vim abstraxerit. Ratio est; quòd ea, quæ Religiosis adherent, Religiosa reputantur, l. 43. ff. de Relig. & sumpt. fun. denominatione à principali ad accessoria extensis, arg. Reg. Accessorium 42. n. 6. l. ult. in c. Ecclesia cit. conclus. 9. n. 3. & Ambrosolinus de Immunit. cap. 10. n. 6.*
- Neque in contrarium urget ratio pro stricta Ecclesie acceptione allegata, quia, ut *cit. Tit. 40. n. 43. moni, Ecclesie* nomen aliter, cum de ejus violatione sive pollutione; & aliter, cum de privilegio Asyli loquimur, est accipiendum; cum enim illa quasi penalit & odiosa hoc autem gratiosum & favorabile sit, Ecclesie nomen cum de pollutione strictè latè verò accipiendum est, cum agitur de privilegio Asyli; ut posteriori hoc casu omnia ei annexa & adherentia complectatur, ut rectè advertunt Sperellus *Decret. 63. n. 10. Delbene cit. cap. 16. dub. 9. §. 4. n. 6.* Ex hæcenus dictis
- Inferitur primò, Immunitate gaudere reum non solum, si in ipsum templum, sed etiam, si se recipiat in sacristiam, turrim, atrium, porticus vel ambitus; quia hæc omnia pertinent ad Ecclesie fabricam eique sunt annexa; ut locus sit Regule *l. 7. teant cit. & can. Si quis contumax cit. Farinac. cap. 17. cit. n. 268. & Barbola Jur. Eccles. Lib. 2. cap. 3. à n. 64.*
- Inferitur secundo, eadem gaudere reum

reum confugientem ad Ecclesie scalas vel portam, licet clausam; quia sunt aliquidi Ecclesie adhaerens, ad eamque spectans: & multo magis evadentem supra ejus tectum; quia hoc est illius pars; ædes enim secundum Leges ex duabus saltem rebus, solo & superficie, l. *Eum qui 23. pr. ff. de Usucap.* vel secundum Dialecticos ex tribus, fundamentò, pariete & tectò constat; ut tectum aliò, quam Ecclesia Jure non debeat censerì, Glossa in l. *cit.* & Sperell. *Decis. cit.*

§4. Inferitur tertio, eadem gaudere non solum conventus sive domos & cellas ipsorum Religiosorum: sed etiam hortos, areas & domos familiarium, stabula animalium & quæcunque intra Monasteriorum septa continentur, Rodriquez *Tom. 2. Q. Regular. q. 75. art. 2.* Portell & Lezana *V. Immunitas. n. 3.* Atque hæc Assylis amplitudo & commoditas procul dubio causa præcipua est, cur rei frequentius ad Monasteria, quam ad Ecclesias aliave loca privilegiata confugere videantur.

Idem *cit.* Rodriquez affirmat de domibus, quas Religiosi ab Ecclesiis & Conventibus suis separatas in villis (vel urbibus) recreationis vel alterius honesti usus causam habent. Sed minus verisimiliter; quia immunitas non quibuscunque Regularium, sed Regularibus tantum domibus, sive destinatis ad Regularium habitationem sub Regula & clausura concessa est, Barbosa *cit. cap. 3. n. 77.* & Lezana *V. cit. n. 3. ad finem.*

§6. Inferunt quartò Riccius in *Praxi tom. 3. resol. 560. n. 8.* & Novar. in *Summa Bullar. de Immunit. n. 16.* eadem gaudere reum, amplectentem vel tangentem partem templi exterioriorem. Neque id solum; quòd talis adhaereat Ecclesie ac proinde locus sit *arg. l. 1. ff. de R. V. & c. Si super 9. de Offic. deleg. in 6.* sed etiam multo magis, quòd id, de quo agimus,

Ecclesiarum privilegium ad confinia, hoc est, à majori seu Cathedrali quadraginta, à capellis & Ecclesiis inferioribus triginta passibus per circuitum extendatur, *can. Sicut antiquitus 6. & can. Definuit 17. q. 4.* saltem si spatium in eoque intra dictos passus contenta ad Ecclesiam, & non ad extraneos spectent, Albericus in l. *Fideli 2. C. de His, qui confug. ad Eccles. & Marius Italus de Immunit. Lib. 1. cap. 4. §. 2.* & si Ecclesia sita sit extra muros oppidi vel civitatis, ut notat Glossa in *can. Sicut cit.* Verùm ex *can. cit.* id clarè non inferitur, sive eorum textus sive usus spectetur; quia imprimis textus quadraginta passus concedere videntur tantum reo progredienti ex Ecclesia, quàm jam fuit receptus, ut probè advertit Haunoldus *Tract. 1. cit. n. 152.* id desumens ex verbis, *Sit licitum in triginta passibus ab Ecclesia januis progredi, can. Definuit cit.* cui consonat Concilium Toletanum XII. *can. 10.* ita statuens, *His ipsis, qui Ecclesias petunt, per omnia licitum in triginta passibus ab Ecclesia januis progredi, in quibus triginta passibus cujuscunque Ecclesie in toto circuitu defendatur.* Deinde hæc Immunitatis Ecclesie competentis ad 30. vel 40. passus extensio contrariâ consuetudine passim sublata est, teste Claro *§. fin. q. 30. n. 2.* & Covarruvia *Lib. 2. var. cap. 20. n. 5.*

Eadem Consuetudine interprete ad Ecclesiam confugisse, in eave aut loco ei annexo vel adhaerente existerè non videtur, qui exterioriorem ejus parietem tantum attingit vel amplectitur contra, quam dicendum esset de evadente in Ecclesie murum vel in hoc consistente; sicut dictum est de reo, ad illius januam vel scalam confugiente. Contrarium tamen sicut valde pium, sic in praxi observandum, censet Delbene *cit. cap. 16.*

Dubium secundò est, an immunitate

§7. etiam

etiam gaudeat Ecclesia interdicta. Ratio dubitandi est; quod tempore Interdicti in ea celebrari nequeant divina, *c. Non est* 11. *de Sponsal. & matr.* & fideles sepeliri, *c. Quod in te* 11. *de Penit. & remiss.* Sed statuendum est, Immunitatem ab Ecclesia Interdicti tempore non amitti: sicut Fori & Canonis privilegia à Clericis interdictis, suspensis & excommunicatis non amittuntur, Panormit. *in c. Ecclesia cit. n. 8.* & Fagnan. *n. 12.* Ratio est; quia Ecclesia, uti & Deus, in cujus honorem immunitas concessa est, non deliquit; atque idcirco neque illa privilegio sibi concessio, neque iste sibi debito honore est privandus.

58. Idem DD. ferè sentiunt de Ecclesia diruta; quia saltem ratione soli, in quo constructa fuit, non desinit esse locus sacer, *l. Ade sacra* 73. *ff. de Contrah. empt. & l. In tantum* 6. §. 3. *ff. de Divis. Rer.* Nisi diruta aut destructa esset autoritate superioris & sine spe reedificationis; tunc enim, sicut sacer & Religiosus locus esse desineret, sicutiam amitteret privilegium Immunitatis, Clarus §. *fin. q. 30. n. 6.* Barbosa *in c. Ecclesia cit. n. 5.* & ibi Fagnanus *n. 14.*

59. Tertiò, Asyli jus Cæmeteriis competere, patet ex *Rubrica & c. fin.* quod jam pridem statuerat Innocentius II, Synodi Romanæ *can. 14.* cujus tenor est, *Sancimus; ut in eos, qui ad Ecclesiam vel cæmeterium confugiunt, nullus manum mittere audeat: quod si fecerit, Anathema sit.* Et quidem, si cæmeterium Ecclesiæ contiguum sit, id ex supra dictis est indubitatum.

60. Casu autem, quò ab illa separatum est, aliqui apud Decianum *Tract. Crim. lib. 6. cap. 28. n. 28.* hoc privilegium ei negant: nisi aliunde constet de consecratione vel deputatione ejus ad fidelium sepulturam, autoritate Episcopi facta, *arg.*

can. Solemnitates 15. *dist. 1. de Consecr.* Rationem reddunt; quòd privilegium immunitatis concessum sit locis sacris & Religiosis: Sacer autem & Religiosus locus non fiat sine consecratione vel deputatione Episcopali, Gloffa *in can. In Ecclesia sacra*, 13. *q. 2.* ubi Terra, inquit, fit Sacra aut Religiosa auctoritate Pontificis; non ex eo; quòd mortuus inferatur. Cum ergo consecratio & deputatio illa sit quòd facti, quòd in dubio non præsumitur, *arg. c. Cum in jure* 31. *de Offic. deleg. & l. 1. C. de Probat.* cæmeterium ab Ecclesia separatum Asyli Jure non gaudebit: nisi de consecratione vel deputatione Episcopali constet.

Quartò Asyli jure gaudent Oratoria quæcunque auctoritate Episcopali erecta & cultui divino perpetuo destinata; quia loca Sacra sunt vel Religiosa, *arg. c. de hac* 4. *de Relig. domib.* & super eorum subjectione visitationeque Episcopos Jure communi fundatam habet intentionem ac præsumptionem, *can. Omnes Basilicæ* 16. *q. 7. c. Constitutum* 6. *de Relig. domib. & c. 1. §. Liceat, de Censibus* in 6.

Aliud de Jure obtinet in Oratoriis non publicè Episcopi, sed privatè auctoritate erectis, ut sunt multe capelle in ecclesiis privatorum, & aliquando Oratoria Confraternitatum; talia enim, licet in ipsis de licentia Episcopi in altari mobili sive, ut vocant, Portatili Missæ celebrari possint, Asyli jus non habere, cum Innocentio *in c. Inter 8. de Donationib. n. 2.* & Sylvestro *V. Immunitas* 3. *n. 1.* & aliis defendunt: Suarez *Tract. 2. de Relig. lib. 3. cap. 9. n. 10.* Barbosa *cap. 3. cit. n. 67.* Del bene *cap. 16. cit. dub. 9. §. 12. n. 1.* & Pignatellus *Tom. 1. Consult. 92. n. 2.* pro se allegantes declarationes S. Congreg. Episc. & Regul. *in una Marjoseph greg. Episc. & Regul. in una Marjoseph* 17. *Novembr. 1617.* & S. Congreg. *Immun. in Una Perujina* 9. *Novembr. 1630.* Ratio

Ratio est, quod immunitas indulta solummodo sit locis Sacris & Religiosis, c. Ecclesia 9. c. fin. & Constitutione Gregoriana, hisque conjunctis & adherentibus, can. Si quis contumax 20. can. Id constitutum 17. q. 4. & l. Pateant 3. C. de His, qui confug. cujusmodi loca non sunt Oratoria privata, etiam ea, in quibus de Episcopi licentia quandoque Missæ super Altari Portatili celebrantur.

63. Quinto eadem Immunitas competit Hospitalibus, autoritate Episcopali erectis cum Altari ad celebrandum. Ratio est; quia sunt loca Religiosa & ad prophanos usus converti non possunt, c. Ad hæc cit. & propterea omnia privilegia concessa Ecclesiis ad ipsa porriguntur, l. Omnia 35. C. de Episc. & cleric. Archidiacon. in can. Definivit, 17. q. 4. n. 1. Panormit. in c. Ecclesia cit. n. 6. & ibi Fagnanus n. 17.

64. Sexto idem Asyli privilegium cum Sylvestro V. cit. n. 1. & aliis, Farinac. cap. 17. cit. n. 275. & Barbosa cap. 3. n. 69. extendunt ad SS. Sacramentum Eucharistiæ; ut reus perinde, ac si ad Ecclesiam se recepisset, à Justitiæ ministris tutus sit, quando ad ejus Tabernaculum, vel ad Sacerdotem sacrum Viaticum ad ægrum deferentem fugit, aut se miscet populo illud comitanti; quod hi cum Sacerdote, augustissimum illud salutis Pignus gestante, constituent Ecclesiam animatam, arg. l. Quisquis 5. C. ad L. Jul. Majest. ibi, Quia & ipsi pars corporis nostri sunt, Sperell. Decis. 44. n. 6. Panormit. in c. Sanè 10. de Celebrat. Missæ & Clarus cit. q. 30. n. 24. pro se allegantes partim consuetudinem; quæ, cum Pietatem foveat & augeat devotionem in Venerabile Sacramentum, perquam rationalis est; partim rationem; quod ipsi Ecclesiis immunitas præcipue concessa sit propter destinationem ad celebranda Divina, inter quæ primum

locum facile obtinet SS. Missæ sacrificium, in quo substantia panis & vini in Christi corpus & sanguinem transmutatur, ut colligitur ex c. Ecclesia cit. Unde locus esse videtur axiomati. Propter quod unum quodque tale & illud magis tale, Engel ad hanc Rubric. n. 12. Accedit, quod præsentia Christi sub speciebus Sacramentalibus videatur facere locum Sacrum & Religiosum; Si enim, inquit Delbene cit. f. 16. n. 9. ubi Papa, ibi Roma est seu Curia Romana, cur non ubi præsens est SS. Corpus Christi, ibi etiam locus Sacer sit aut Religiosus?

Dissentit Glossa in can. Quasitum 13. q. 2. eique non obscure favet Covarruvias cap. 20. cit. n. 6. cum; quod SS. Eucharistiæ Sacramento Asyli jus competere, non sit expressum Iure; & istò indultum privilegium ad non expressa non sit trahendum: tum verò; quod aliàs asyli jus etiam competeret fidei Eucharistiæ intra os habenti: quod unanimiter DD. negant, teste Farinacio l. cit. n. 276. Sed utrumque hoc argumentum leve est. Prius; quia privilegium favorabile ultra casum expressum extendi potest ex rationabiliter præsumpta voluntate concedentis, præsertim quando extensio conducit ad finem ab illo intentum, & firmatur consuetudine, cujus in præsentii materia vim magnam esse, est dictum n. 36. Posterius; quia id Consuetudine non est receptum: & Eucharistia non sumitur, ut in sumente colatur: sed; ut sumens eam tanquam spiritali animæ cibo reficiatur, cit. Delbene n. 6.

65. Multò minùs à seculari Curie ministris tutus est reus fugiens ad Sacerdotem, sacrum oleum deferentem ad infirmum, cum; quod huic neque Jus faveat, neque Consuetudo: tum verò; quod ad eum, SS. Viaticum deferentem, consuetudinis securitas non tam Sacerdotis, quam

B b b b b

quàm

quàm SS. Sacramenti sit favor, Diana p. 8
tratt. 1. resol. 29. Sperellus Decis. 49. n. 4.
 & Barbola *cit. cap. 3. n. 69.*

67. Septimò Asyli jus Aræ mobili sive altari Portatili, ut vocamus, compete-
re sustinet Quintanaduennas Singular. Theolog. Moral. Tratt. 4. Singul. ultimò n. 7. valde probans extemporaneam Resolutionem Curionis castrensis, qui ad ejusmodi aram confugientem militem sacrâ Asyliâ defendi, pronuntiavit & evicit; quòd istâ ipsa quoque altaria ornata sint, *c. 1. de Homicid.* Neque id immeritò; cum ad privilegium illud Ecclesiis concedendum Canonum conditores præcipuè permoverint ipsa Altaria, tremendis mysteriis & immaculati agni incrementa immolationi per consecrationem specialiter deputata; ac proinde locus sit axiomati *Propter quod unum quodque tale & illud magis tale:* cujus argumento ad SS. Eucharistiam confugientes à Justitiæ ministris esse tutos, paulò ante est dictum.

Sed, licet Axiomati isti locus sit in SS. Sacramento & Aris fixis in Ecclesiis, perperam tamen trahitur ad Aras mobiles seu Portatiles; cum id nec expressum Jure, nec receptum sit consuetudine: neque etiam, ut Christus sub speciebus Sacramentalibus præfens, sic illæ quoque Sacrum aut Religiosum locum efficere videantur.

68. Quare omnino indubitè statendum est, ejusmodi Aram manibus apprehendentem vel deferentem immunitate non gaudere. Ratio solida est; quòd Immunitas Divini cultus & Religionis Christianæ intuitu indulta sit, non quibuscunque rebus consecratione vel benedictione aliquâ affectis & ad ea, quorum intuitu concessa est, habentibus relationem: sed solummodo locis Sacris & Religiosis hisque conjunctis & adherentibus, *can. Si quis, can. Id constituimus, c. Ecclesia, l. Pa-*

reant cit. & si non his tantum, sed aliis quoque rebus ad Divina mysteria per consecrationem vel benedictionem deputatis indulta esset, multò magis quam ad Aram Portatilem, ad hierothecam, quæ Venerabile Sacramentum publicæ venerationi & populi Adorationi exponitur, ad Sacrum calicem vel patenam, ubicunque & pro refectione in aurifabri officina existentem, ad ipsa etiam linteamina, quæ his subternuntur &c. extra Ecclesiam confugiens immunitate protegeretur; cum hujusmodi sacra vasa & linteamina sub panis & vini speciebus absconditum Christum Dominum immediatè & propius quàm ara Portatilis contingant.

Octavò idem Ecclesiarum privilegium sive Asyli jus Urbanus II. ad imaginem S. Crucis, ubicunque in visis etiam publicis proposita, extendit in Synodo Claromontana *can. 29. & can. 30.* quibus proditorum Sanctionum prioris tenor est, *Si quis ad aliquam Crucem in via persecuentibus inimicis confugerit, si liber ac si in ipsa Ecclesia permaneat: posterioris autem, Quod si quis pro securitate Ecclesie vel Crucis aliquod crimen perpetraverit, & ad Ecclesiam vel Crucem confugerit, accepta securitate vite & membris eorum reddatur Justitia.* Verùm, quia canones isti neque in Jus relati, neque ulli recepti sunt, à Cruce, extra Sacra aut Religiosa loca erecta, reum sine Immunitatis violatione abstrahent ministri Curie secularis: à quibus insequentibus tutus etiam non est, qui fuga se recipit ad Sacras reliquias Sanctorum, ut cum Sperello & Diana *l. cit.* rectè notat Ranbeck

Enoch, Immunit. disp. & cap. 4. n. 21.

Nonò Asyli privilegium ab Ecclesiis extenditur ad domum seu Palatium Episcopi, *can. Id constituimus, c. etiam si Episcopus sit absens, Martius Italus de Immunit. Lib. 1. cap. 4. §. 9. n. 4.* Et quidem, si

dem, si palatium Episcopale sit intra Cathedralis Ecclesiae fines aut quadraginta passibus ab ea non distet; vel etiam, si ab ea distans habeat Capellam vel Oratorium, ut fere solet, Immunitatem ei stabiliant plerique tam VV. quam RR. Casu verò, quò amplius distans Capellam non 71. habet, dissentiunt. Verius tamen Jure spectatò, hoc etiam casu Asyli jus ei competere, cum Glossa in *can. cit. V. Vel domo*, & Panormit. in *c. Ecclesia cit. n. 9.* defendunt Navarrus *Manual. cap. 25. n. 18.* Suarez *cit. Lib. 3. cap. 9. n. 9.* Palao *Tract. 11. disp. unic. p. 6. n. 22.* & Fagnanus in *c. Ecclesia cit. à n. 29.* Moventur partim; quòd Immunitatis privilegium domui Episcopali generaliter & sine limitatione restrictioneque concedatur *can. cit.* partim verò; quòd hoc privilegium Palatio Episcopali non concedatur intuitu officiorum Divinorum in eo peragendorum vel connexionis cum Ecclesia: sed ob reverentiam & honorem ipsius Ordinis & dignitatis Episcopalis: propter quam ejusdem familiares privilegiò Fori gaudere, multorum sententia est, apud *cit. Delbene de Immunit. cap. 4. dub. 9. n. 4.* & Fagnanum *n. 30.*

72. Decimò idem privilegium multi adstruunt Palatiis S. R. E. Cardinalium, etiam eorum, qui Episcopi non sunt. Non quidem de Jure; quia tale non extat: sed ex privilegio vel Consuetudine, ob prae-rogativam dignitatis principalis in Ecclesia, non minus ipsis, quam Episcopis tribuente. Eam tamen Consuetudinem, si aliquando viguit, à Gregorio XIII. & Sixto V. sublatam, tradit Farinac. *cit. Appendic. cap. 27. n. 274.* Privilegiù etiam, si quo eorum dignitas honorata fuit, rationem in Urbe non habitam multis annis, quibus ipse in talibus Palatiis habitabat, Pax Jordanus *Lucubr. Lib. 11. tit. 3. n. 206.* & delinquentes ex iis ad carceres

& supplicia abstractos, Guazzinus *Defens. reor. 1. cap. 36. n. 26.* testantur. In Urbe, inquam; ne ob locorum Asyli jure gaudentium frequentiam delinquentes punitioni commertitò omnino subtraherentur. Extra Urbem autem ei à summis Pontificibus memoratis & consuetudine non derogatum, censent Tuschus *V. Ecclesia cit. concl. 9. n. 12.* & alii à Guazzino & Jordano *l. cit.* relati.

Undecimò Asyli jus DD. aliqui adstruunt ipsis Cardinalibus; ut reus ad supplicium ductus, si ei obviam factus Cardinalis galerum sive biretum rubrum imponat, à morte liberetur, Ita cum Baldo in *l. Addictos 29. C. de Appell. Clarus §. fin. q. 95. n. 5.* & Germonius *Lib. 3. cap. 6. n. 52.* Horum tamen DD. prior, id praticari à se nunquam visum, & in reo alicujus criminis atrocissimi vg. laesa majestatis, Proditionis, locum non habere: posterior verò, in alterius etiam criminis reo non procedere, ait, si isti non casu, sed datà operà occurreret Cardinalis.

Duodecimò Asyli jus status Principum tribuunt Anchoran. in *c. Ecclesia cit. n. 4.* Hostiensis *ibid. n. 2.* & Tholosan. *Syntag. Lib. 33. cap. 22. à n. 11.* id defu-mentes ex *l. Capitulum 28. §. 7. ff. de Pœnis §. l. Unica C. de His, qui ad statuas con- fug.* Verum alii, statuas illas praesidio iis solùm fuisse, existimant, qui injurià oppressi ed se conferebant: sceleratos autem & qui injuriam intulissent aliis, inde vi ad carceres & supplicia abstrahi à Justitiæ ministris potuisse, putant apud Barbofam in *l. Unica cit. n. 1. & cit.* Farinac. *n. 279.* ubi ipse, Statuarum, si quæ olim compete- bant, immunitatem propter varios abusus sublatam, & fortassis in usum nunquam deductam, testatur cum Claro *§. cit. q. 30. n. 27.*

Quin, etsi hæc Statuarum immunitas alicubi hodie vigeret, huc tamen non
B b b b b a pertine-

pertineret; cùm Politica solùm & Civilis non Sacra foret: sicut etiam ea, quã Imperatoris, Regum, aliorumque Principum supremorum palatia, & ob eorum, quos representant, reverentiam, Oratorum domus gaudent, ut probè advertit Delbene *cit. cap. 16. f. 15. n. 21.* quòd vel non Ecclesiastica, sed Politica solùm auctoritate vel non ob Divinã Majestatis ejusque supremo Numini dicorum locorum reverentiam sit constituta.

ARTICULUS V. De Personis ad Loca Sacra & Religiosa con- fugientibus.

SUMMARIUM.

75. Ex asylo extrahi nequeunt fideles laici,
76. Et infideles, Baptismum seriò petentes:
77. Non conversionem solummodo simulant.
78. Asylo defenduntur etiam excommunicati & interdicti,
79. Rei fugientes ex carcere,
80. Et elapsi ex manibus ministrorum:
81. Etiam dum ad supplicium,
82. Et per Ecclesiam ducebantur.
83. Eòdem gaudent banniti seu proscripti.
84. Et à dominis suis profugi.
85. Debites pecuniarios aliqui ex asylo excludunt,
86. Melius alij ad hoc eos admittunt:
87. Etiam si debites sine tributorum,
88. Aut ad ratiocinia obligati.
89. Fraudulentos decoctores Asylo defendi negantium,
90. Et asserentium verior Opinio.

91. Latronibus decoctores comparantur: reipsa non sunt.
92. De rebus ab iis Asylo illatis.
93. Asylo clerici contra Seculares:
94. Secundùm aliquos etiam contra Ecclesiasticos iudices defenduntur.
95. Verius ab hiis ex illo extrahi possunt,
96. Jure Rationeque,
97. Et præsertim consuetudine seculari.
98. Eòdem non defenduntur Religiosi.

Regula est, tutum ad Asylo receptum patere fidelibus, saltem laicis, nullã sexus, ætatis, status & conditionis habita ratione, *can. Si quis contumax Et. 17. q. 4. c. Inter alia 6. hãc Rubr. & Constitutione Gregoriana relata n. 23.* qui textus omnes generaliter, sicut loquuntur, sunt exaudiendi.

Dubium est primò, an etiam infideles sive Pagani & Judæi; hos enim Asylo sacro defendi, cum Glossa *in c. Inter alia 6. V. Extrahendus ibidã* asserunt Hostiensis, n. 1. Barbola n. 50. & Fagnanus n. 60. ablegatã S. Congregationis declaratione. Moventur *can. Si quis contumax cit.* generalitate; & quòd Asyli privilegium favorabile & Locale sit, non Personale. Negant autem Panormit. *in c. Inter alia cit. n. 6. Clarus §. fin. q. 30. n. 17. & Covarruvias Lib. 2. Var. cap. 20. n. 11.* eã ducti ratione; quòd par non sit, Ecclesiæ privilegio defendi & beneficio frui, qui ejus gremio, tutela, Fidei se non committit.

Inter oppositas mediam viam tenent alij beneficio distinctionis; vel enim, inquirunt, Judæus aut Paganus ad Ecclesiam fugiens pro se habet presumptionem, quod seriò desideret Fidem Christianam amplecti? qualem presumptionem progo stare, Farinacius *Append. de Immunit.* cap. 51.